

Titulació	Tipus	Curs
Arqueologia	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Marian Berihuete Azorin

Correu electrònic: marian.berihuete@uab.cat

Equip docent

Mathias Julien Felix Brummelhuis

Carlos Tornero Dacasa

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials.

Objectius

L'assignatura forma part de la matèria bàsica de prehistòria del grau d'Arqueologia. L'assignatura se centra en els processos d'hominització: àmbits geogràfics, cronologia i seqüenciació d'espècies d'hominins i a l'expansió d'*Homo sapiens*. La perspectiva geogràfica i cronològica és molt àmplia, abastant fins al Mesolític i els inicis del mode de vida agricultor-ramader. El principal objectiu de la matèria és que l'estudiantat conegui els processos fonamentals de les primeres etapes de la història, però també puguin comprendre com s'han generat aquests coneixements, així com que estiguin en condicions d'avaluar els diferents models interpretatius. D'altra banda, es pretén emfatitzar la rellevància d'aquests processos socials i econòmics.

Resultats d'aprenentatge

1. CM01 (Competència) Explicar problemàtiques d'estudi en prehistòria i protohistòria que superin les perspectives androcèntriques i les desigualtats de sexe o gènere.
2. KM01 (Coneixement) Identificar les restes materials més característiques de les societats prehistòriques i protohistòriques.
3. KM02 (Coneixement) Reconèixer els principals processos històrics experimentats per les societats humanes de la prehistòria i la protohistòria i els factors que hi van incidir.

4. KM03 (Coneixement) Contextualitzar de manera introductòria processos històrics a partir del registre arqueològic prehistòric i protohistòric.
5. KM04 (Coneixement) Identificar elements de l'androcentrisme a les explicacions dels orígens de la humanitat i les primeres societats.
6. SM01 (Habilitat) Explicar sintèticament els períodes de la prehistòria i la protohistòria, tant en l'àmbit empíric com interpretatiu.
7. SM02 (Habilitat) Identificar els materials arqueològics principals en el context temporal prehistòric i protohistòric.
8. SM03 (Habilitat) Expressar eficaçment aplicant els procediments argumentatius propis del discurs formal en la realització de treballs escrits o presentacions orals sobre aspectes introductoris de la prehistòria i la protohistòria.

Continguts

BLOC 1. L'estudi de la Prehistòria: arqueologia, tècniques de datació i marc ambiental.

BLOC 2. El procés d'hominització. L'evolució humana i els seus protagonistes. Tecnologia, subsistència i organització social dels primers homínins.

BLOC 3. Paleolític: Tecnologia, organització social i subsistència de les societats caçadores-recol·lectores del Plistocè mig i superior. La humanitat moderna. El debat sobre l'origen i expansió dels humans moderns. Les migracions prehistòriques.

BLOC 4. Epipaleolític i Mesolític: Les darreres societats caçadores-recol·lectores i les causes de les seves transformacions.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes expositives, seminaris, practiques a l'aula i sortides de camp	40	1,6	
Tipus: Supervisades			
Assistència i activitats presencials	20	0,8	
Tipus: Autònomes			
Treballs	75	3	

Activitats dirigides

- Classes teòriques dirigides pel professorat amb suport Moodle.
- Sessions de treball en grup i de debats dirigides pel professorat. Valoració i discussió col·lectiva de material textual o audiovisual, Presentacions individuals i/o col·lectives.
- Classes fora de l'aula en Museus i jaciments arqueològics

Activitats supervisades

- Sessions concertades per resoldre dubtes sobre el desenvolupament de l'assignatura. Assessorament individual o en grups reduïts sobre continguts específics de la matèria.
- Assessorament en grups reduïts per l'elaboració de presentacions i d'exercicis pautats d'aprenentatge.
- Sessions d'assessorament individuals o col·lectives on line i a través del Moodle.

Activitat autònoma

- Estudi personal. Lectura de textos. Recerca d'informació bibliogràfica
- Redacció de treballs. Preparació de presentacions, comentaris orals i debats

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i activitats presencials	10%	5	0,2	KM01, SM02
Proves escrites	60%	5	0,2	CM01, KM02, KM03, KM04, SM01
Treballs	30%	5	0,2	SM03

El sistema de avaluació continuada s'organitzarà en 3 mòduls, cadascun tindrà assignat un pes específic en la qualificació final:

1. Les activitats dirigides (classes teòriques) suposen un 60% de la nota. L'avaluació dels coneixements teòrics es farà mitjançant 2 proves escrites (25% de la nota cadascuna).
2. L'assistència, realització de les activitats presencials i les activitats supervisades (tutories) es ponderaran amb un 10%.
3. Les activitats autònomes (treballs) suposaran el 30% restant. L'avaluació es farà a partir de la presentació de dos treballs escrits (15% de la nota cadascun).

Calendari d'avaluació

A l'inici de curs s'informarà a l'alumnat dels terminis de realització/lliurament dels exercicis.

Requisits per superar l'assignatura

- Presentació/realització dels exercicis d'avaluació en els terminis establerts.
- Assolir una puntuació mitja dels exercicis d'avaluació de 5 ó més en una escala de 10.
- En el cas que no es lliurin o es presentin a un o més dels mòduls d'avaluació en els terminis establerts, l'estudiantat rebrà la qualificació de no presentat/da.

Revisió de les qualificacions:

RIPOLL LÓPEZ, Sergio (coord.). 2020. *Prehistoria I: las primeras etapas de la humanidad*. Editorial Universitaria Ramón Areces:Universidad Nacional de Educación a Distancia, Madrid.

ROSAS, Antonio. 2015. *Los primeros homínidos. Paleontología humana*. CSIC-Catarata, Madrid.

ROSAS GONZÁLEZ, Antonio. 2019. *Los fósiles de nuestra evolución: un viaje por los yacimientos paleontológicos que explican nuestro pasado como especie*. Editorial Ariel, Barcelona.

SANCHEZ ROMERO, Marga. 2022. *Prehistoria de mujeres*. Booklet, Barcelona.

SANCHIDRIÁN, José Luis. 2012. *Manual de arte prehistórico*. Ariel Prehistoria, Barcelona.

TORRE, Ignacio de la. 2008. *La Arqueología de los Orígenes humanos en África*. Akal, Madrid

RECURSOS DIGITALS:

[The Smithsonian's Human OriginsProgram | The Smithsonian Institution's Human Origins Program \(si.edu\) main | eFossils Resources](#)

Programari

Cap

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt